

Haab vil blive realiseret, det vil jo væsentlig komme an paa, om der fra det andet Tings Side med Hensyn til de omstridte Punkter angaaende Kaldelsesmaaden, angaaende Skolekommissionernes Sammensætning, angaaende Bidrag til Friskolerne og enkelte andre Punkter skulde blive fastholdt Afgørelser eller Anskuelser, om hvilke man efter dette Tings tidligere Afstemninger tør antage, at dette Ting ikke vil kunne gaa ind paa dem. Det ville vi, som alle dele Regeringens Ønske om at faa et Resultat ud af Sagen, ikke haabe, men vort Forbehold betyder altsaa det, at dersom det Gang efter Gang skulde vise sig, at man her støder paa uovervindelige Vanskeligheder, og saa Sagen atter maa tages op, saa vil det paatvinge sig, at Sagen maa tages op paa et nyt Grundlag, et Grundlag, for hvilket vi mene at have anvist den rette Vej ved de Ændringer, som vi i Fjor stillede, men som vi altsaa ikke for Tiden optage. Det skulde jeg altsaa først som Ordfører for de 8 Medlemmer, som have taget et Forbehold, udtale.

Med Hensyn til de foreliggende Ændringsforslag kan jeg være meget kort, da det let vil ses, at de færreste af dem indeholde noget af Betydning og i hvert Tilfælde ere Ting, hvoraf de fleste ere gammelkendte. De tre første Ændringsforslag ere stillede af hele Udvalget. Der er kun et af disse, som har en væsentlig og større Betydning, men det er gammelkendt. Det er Forslaget om i Stedet for de to Aar, efter hvis Gennemsnit en Klasse maa deles, at sætte 3 Aars Gennemsnit. Forholdet er jo vel egentlig det, at adskillige af Udvalgets Medlemmer maaske i og for sig ville foretrække de 2 Aar, som Regeringsforslaget har, men at man fra alle Sider erkender, at man ved at sætte 3 Aar i Stedet tager et Hensyn til Kommunerne, sætter dem paa den mere sikre Side i Retning af, at de ikke skulle komme til at gøre Udgifter, som snart efter vise sig at have været ubegrundede. Det andet Forslag gør en lille Forandring med Hensyn til de obligatoriske Fag, som optages i Købstadskolernes Undervisningsplan, nemlig den, at Tegning er et obligatorisk Fag i Stedet for fakultativt; det er noget, som der fra Købstædernes Side er et ret levende

Ønske om, og det synes ikke at kunne volde nogen Betænkelighed. Det 3dje Forslag har jo rent udvortes Betydning. Det gaar blot ud paa udtrykkelig at omtale et Forhold, der vel sagtens alligevel vil blive omtalt, men som er saa vigtigt, at det formenes, at det udtrykkelig maa omtales i Planen, nemlig om Undervisningen i Planen skal være fælles eller sondret for Drengene og Piger.

De næste fire Forslag ere kun stillede af et Flertal, uaftet jeg ikke tror, at de ere af den Betydning, at Mindretallet, som ikke har sluttet sig til dem, lægger nogen særdeles Vægt paa, at de ikke blive vedtagne. De to første af dem slutte sig til den Bestemmelse i Lovforslaget, som gaar ud paa, at der aabnes de teologiske Kandidater Adgang til Embeder i Købstæderne, saaledes som de nu have det, idet vi foreslaa dette udvidet til at gælde ogsaa for Landet. Selv om det ikke har saa stor praktisk Betydning, finde vi det urimeligt, at Adgangen — det er naturligvis ikke nogen Eneret — ikke skulde staa aaben ogsaa til disse Embeder for teologiske Kandidater. Men samtidig have vi ment at burde præcisere det Krav, som Lovforslaget opstiller med Hensyn til de vedkommendes Kvalifikationer i praktisk Skolegerning noget nærmere. Medens Udkastet har den Regel, at det skal ske „i et af Ministeriet nærmere bestemt Omfang“ — det er altsaa Lovforslagets Ordning — have vi ment at burde angive nøjagtig i Overensstemmelse med den gældende Lov om Seminarierne, at de skulle underkaste sig en „Prøve i Pædagogik og praktisk Skolegerning i samme Omfang og paa samme Maade som ved Skolelærereksamen“. Jeg tror ikke, at det er nogen ubillig Fordring, der her stilles, og den er i Seminarielovens Aand. De to næste Forslag gaa ud paa at mildne noget de Krav, som i Paragraffen stilles med Hensyn til de Egenskaber, som den, der søger et Førstelærerembede eller Enelærerembede paa Landet, skal opfylde. Vi mene nemlig, at disse temmelig stærke Krav ikke bør finde Anvendelse paa de saakaldte „Biskoleembeder“, som jo ganske vist ere Førstelærerembeder, men som jo i selve Lovforslaget ere ordnede paa en an-